

MŁODOCIANY PRACOWNIK

Wielkopolska Izba Rzemieślnicza
w Poznaniu

Zapraszamy do kontaktu!

**Wielkopolska Izba Rzemieśnicza
w Poznaniu
i cechy rzemiosł**

tel.: 61 853 78 05

oswiata@irpoznan.com.pl

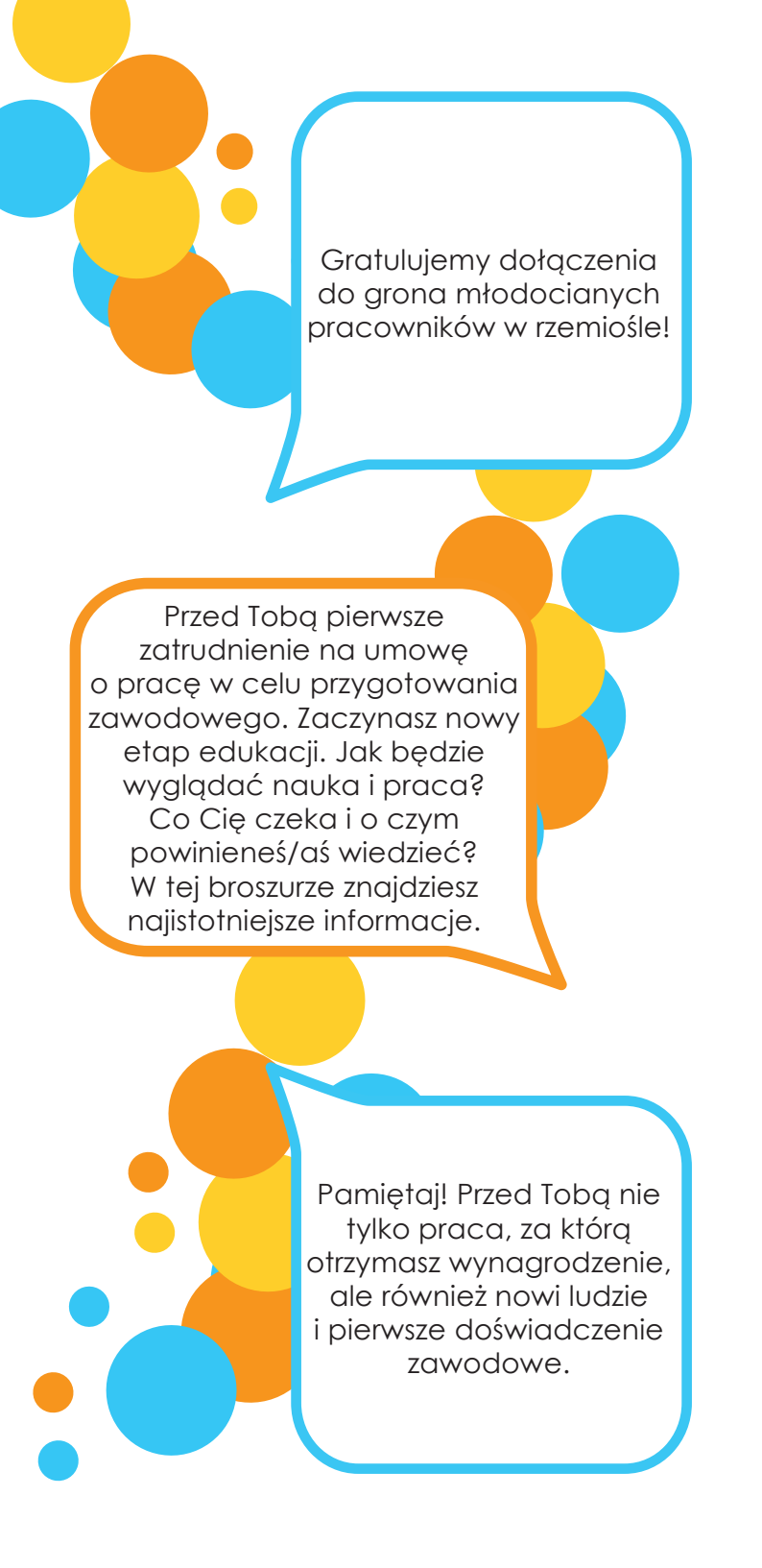

www.irpoznan.com.pl

www.facebook.com/irpoznan/

Gratulujemy dołączenia do grona młodocianych pracowników w rzemiośle!

Przed Tobą pierwsze zatrudnienie na umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego. Zaczynasz nowy etap edukacji. Jak będzie wyglądać nauka i praca? Co Cię czeka i o czym powinieneś/aś wiedzieć? W tej broszurze znajdziesz najistotniejsze informacje.

Pamiętaj! Przed Tobą nie tylko praca, za którą otrzymasz wynagrodzenie, ale również nowi ludzie i pierwsze doświadczenie zawodowe.

Kto to jest młodociany pracownik?

Będąc młodocianym pracownikiem jesteś pełnoprawnym pracownikiem firmy zatrudnionym w celu przygotowania zawodowego ze szczególną ochroną zdrowia i specjalnymi prawami pracowniczymi.

Młodocianym jest osoba, która ukończyła 15 lat, a nie przekroczyła 18 lat.

Pamiętaj!

Osoby, które rozpoczęły naukę na zasadach młodocianego pracownika kończą ją na tych samych zasadach. Młodocianym pracownikiem może być również osoba poniżej 15 lat, ale wówczas do zawarcia umowy o pracę dodatkowo wymagana jest pozytywna opinia poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego

rodzaj przygotowania zawodowego -
nauka zawodu

czas trwania nauki
zawodu

sposób realizacji
przygotowania
teoretycznego

wysokość miesięcznego
wynagrodzenia

miejsce odbywania przygotowania
zawodowego

**Umowa
powinna
zawierać**

Masz prawo do przedłużenia lub skrócenia praktycznej nauki zawodu.

Jest to możliwe w przypadku gdybyś nie przeszedł/przeszła do klasy programowo wyższej lub nie ukończył/a szkoły. Wtedy możesz przedłużyć czas trwania nauki zawodu maksymalnie o 12 miesięcy, a w innych uzasadnionych przypadkach maksymalnie o 6 miesięcy.

Skrócenie praktycznej nauki zawodu jest dopuszczalne tylko dla osób, które nie uczęszczają do branżowej szkoły I stopnia. Naukę zawodu można skrócić maksymalnie o 12 miesięcy.

Nauka zawodu trwa do 36 miesięcy.
Umowa o pracę określa formę
teoretycznego przygotowania do zawodu.

Masz do wyboru trzy drogi:

1

szkolna - nauka teoretyczna odbywa się
w branżowej szkole I stopnia (zdobywasz
zawód i wykształcenie branżowe)

2

pozaszkolna - nauka realizowana jest na
kursie dla młodocianych pracowników
(koszty może ponieść pracodawca, ale nie
musi)

3

dokształcanie teoretyczne -
zorganizowane przez pracodawcę we
własnym zakresie

W przypadku nauki
teoretycznej poza szkołą
zdobywasz zawód, ale
wykształcenie masz
podstawowe.

Twoje prawa i obowiązki wynikające z umowy

OBOWIĄZKI

dążenie do uzyskania, jak najlepszych wyników w teoretycznej i praktycznej nauce zawodu
przestrzeganie czasu i porządku pracy obowiązującego u pracodawcy
przestrzeganie przepisów BHP i ppoż.
wykonywanie zadań wynikających z programu nauczania
systematyczne wypełnianie obowiązku dokształcania teoretycznego
odnoszenie się z szacunkiem do przełożonego i przestrzeganie zasad współpracy
przystąpienie do egzaminu czeladniczego
zapoznanie się i stosowanie się do obowiązującego w zakładzie pracy regulaminu, a w przypadku, gdy go nie ma, organizacji pracy i zasad pracy na poszczególnych stanowiskach

PRAWA

zapoznanie się z programem nauczania
zapoznanie się z sankcjami, wynikającymi z niewywiązywania się z obowiązków i łamania zasad pracy
zapoznanie się z wymaganiami i zasadami oceniania
uzyskanie informacji o ocenie z praktycznej nauki zawodu wraz z jej uzasadnieniem
systematyczne odnotowywanie przebiegu wykonywanej pracy w dzienniczku praktyk i przekazywanie do kontroli i podpisania instruktorowi praktycznej nauki zawodu

Twój pracodawca także ma prawa i obowiązki

OBOWIĄZKI

- zatrudnienie i szkolenie zgodnie z programem praktycznej nauki zawodu,
- zaopatrzenie w przewidziany na danym stanowisku sprzęt ochrony osobistej, odzież ochronną i roboczą, narzędzia pracy, materiały i inne potrzebne urządzenia,
- stosowanie przepisów o ochronie pracy i zdrowia młodocianych pracowników,
- kierowanie na badania lekarskie, zgodnie z przepisami i ponoszenie kosztów z tym związanych,
- umożliwienie młodocianemu w ustalonych terminach nauki teoretycznej, regularne uczęszczanie na tę naukę oraz kontrolowanie spełniania tego obowiązku,
- przeszkolenie młodocianego w zakresie BHP przed przystąpieniem do pracy,
- przekazanie informacji o ryzyku zawodowym i zasadach ochrony przed zagrożeniami,
- zgłoszenie młodocianego do obowiązkowych ubezpieczeń,
- zapoznanie młodocianego z obowiązującym w zakładzie regulaminem, a w przypadku, gdy go nie ma z organizacją pracy i zasadami pracy na poszczególnych stanowiskach,
- przestrzeganie przepisów prawa w zakresie prac wzbronionych młodocianym,
- kontrolowanie dzienniczka praktyk i uzupełnianie go o uwagi, opinie i spostrzeżenia,
- ocenianie poziomu przygotowania zawodowego,
- pokrycie kosztów egzaminu czeladniczego zdanego przez młodocianego w pierwszym wyznaczonym terminie.

PRAWA

- Rozwiązanie za wypowiedzeniem umowy o pracę zawartej w celu przygotowania zawodowego w przypadku:
 - niewypełniania przez młodocianego obowiązków wynikających z umowy o pracę lub obowiązku dokształcania się, pomimo stosowania wobec niego środków wychowawczych,
 - ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy,
 - reorganizacji zakładu pracy uniemożliwiającej kontynuowanie przygotowania zawodowego,
 - stwierdzenia nieprzydatności młodocianego do pracy, w zakresie której odbywa przygotowanie zawodowe.

Czas pracy młodocianego pracownika

do ukończenia 16 roku życia pracujesz 6 godzin na dobę

po ukończeniu 16 roku życia pracujesz 8 godzin na dobę

przystępuje Ci przerwa w pracy trwająca nieprzerwanie 30 minut, jeśli dobowy wymiar czasu pracy jest dłuższy niż 4,5 godziny (przerwa wliczana jest do czasu pracy)

przystępuje Ci prawo do co najmniej 48 godzin nieprzerwanego odpoczynku, który powinien obejmować niedzielę

nie możesz być zatrudniony w godzinach nadliczbowych, ani w porze nocnej

przerwa w pracy powinna trwać nieprzerwanie nie mniej niż 14 godzin

Przerwanie nauki i kontynuacja u innego pracodawcy

Przepisy przewidują sytuacje przerwania nauki zawodu lub zmiany pracodawcy. Okres zrealizowanej nauki zawodu zalicza się do okresu nauki zawodu podjętej u innego pracodawcy w sytuacji, gdy:

- przerwa w nauce trwała nie dłużej niż 12 miesięcy,
- kontynuacja nauki realizowana jest w tym samym lub zbliżonym zawodzie.

Urlopy

Wymiar urlopu wypoczynkowego określa Kodeks pracy.

W pierwszym roku nauki przysługuje Ci 38 dni roboczych (12 dni urlopu po 6 miesiącach pracy oraz 26 dni urlopu po przepracowaniu roku).

Z upływem roku pracy użykujesz prawo do urlopu w wymiarze 26 dni.

Z chwilą ukończenia 18 lat, jeżeli prawo do urlopu uzyskałaś/eś przed ukończeniem 18 lat, wymiar urlopu w tym roku kalendarzowym ulega zmniejszeniu do 20 dni (wykorzystanie urlopu wcześniej, przed ukończeniem 18 lat, w wymiarze 26 dni roboczych możliwe jest za zgodą pracodawcy).

Jeśli uczęszczasz do szkoły branżowej I stopnia, przysługuje Ci urlop w okresie ferii szkolnych.

Masz prawo ubiegać się o urlop bezpłatny (ale nie więcej niż 2 miesiące łącznie z urlopem wypoczynkowym, jeżeli jesteś uczniem szkoły branżowej I stopnia).

Wynagrodzenie młodocianego pracownika

w pierwszym roku nauki -
nie mniej niż 5%

w drugim roku nauki -
nie mniej niż 6%

w trzecim roku nauki -
nie mniej niż 7%

przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale (ogłasza prezes GUS).

W ramach zatrudnienia podlegasz ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, obowiązują Cię przyjęte w firmie zasady wypłaty i ochrony wynagrodzenia. Wynagrodzenie powinno być wypłacane:

co najmniej raz w miesiącu, w stałym, ustalonym z góry terminie

w formie pieniężnej

na wskazany przez pracownika rachunek płatniczy (odstępstwem od tego może być sytuacja, że pracownik złożył w postaci papierowej lub elektronicznej wniosek o wypłatę wynagrodzenia do rąk własnych)

Pracodawca może wypłacać młodocianemu pracownikowi wyższe wynagrodzenie, ale nie może ono być niższe niż określone w przepisach.

Jak zakończyć współpracę z pracodawcą?

Młodym pracownik może rozwiązać umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

Umowę o pracę rozwiązuje się:

na mocy porozumienia stron

przez oświadczenie jednej ze stron z zachowaniem okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem)

przez oświadczenie jednej ze stron bez zachowania okresu wypowiedzenia (rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia)

Okres wypowiedzenia umowy o pracę wynosi:

- 2 tygodnie, jeżeli pracownik był zatrudniony krócej niż 6 miesięcy,
- 1 miesiąc, jeżeli pracownik był zatrudniony co najmniej 6 miesięcy,
- 3 miesiące, jeżeli pracownik był zatrudniony co najmniej 3 lata.

Umowę o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia może rozwiązać zarówno pracodawca, jak i młodym pracownik.

Kodeks pracy wskazuje przyczyny, dla których każda ze stron umowy o pracę może ją wypowiedzieć bez wypowiedzenia.

PAMIĘTAJ!

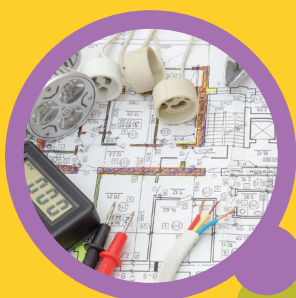
Po zakończeniu umowy w ostatnim dniu pracy pracodawca MUSI wydać Ci świadectwo pracy!

Prace wzbronione młodocianym pracownikom

Wykaz prac wzbronionych młodocianym obejmuje prace, przy których występują czynniki szkodliwe dla zdrowia i niebezpieczne, oraz prace szczególnie uciążliwe i zagrażające prawidłowemu rozwojowi psychicznemu.

Zatrudnienie młodocianych pracowników dozwolone jest wyłącznie przy pracach objętych programem praktycznej nauki zawodu. Ustalono jednocześnie odstępstwa i zezwala się na zatrudnienie młodocianych w wieku powyżej 16 lat przy niektórych rodzajach prac wzbronionych młodocianym, pod warunkiem, że są one niezbędne do odbycia przygotowania zawodowego młodocianych.

Sprawdź, jakich prac nie możesz wykonywać w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania.

Program nauczania zawodu

Podstawa programowa i program nauczania określa wiedzę i umiejętności, które powinieneś nabyć w zawodzie podczas trzyletniego okresu nauki.

Na stronie internetowej Ośrodka Rozwoju Edukacji znajdziesz projekty programów nauczania i podstawy programowe dla wszystkich zawodów nauczanych w szkole. Zapoznaj się z materiałami i zakresem nauki.

Dzienniczek praktycznej nauki zawodu

W dzienniczku zapisywane są informacje na temat czynności wykonywanych podczas zajęć praktycznych. Dzienniczek dokumentuje realizację programu praktycznej nauki zawodu i jest podstawą do wystawienia oceny na zakończenie semestru nauki.

PAMIĘTAJ!!!

Prawidłowo prowadzony dzienniczek praktyk to podstawa do ich zaliczenia.

ERASMUS +

W trakcie nauki zawodu masz możliwość połączenia przyjemnego z pożytecznym. Dzięki programowi Erasmus+ możesz rozwijać umiejętności zawodowe za granicą. Decydując się na udział w programie, uczysz się zawodu w innym kraju, zdobywasz umiejętności radzenia sobie w nowym otoczeniu i szlifujesz język obcy w naturalnym środowisku. Nie zapominaj, że Erasmus+ oprócz nauki ma też kulturalno-rozrywkowe oblicze, z którego w pełni będziesz mógł korzystać w czasie wolnym. :)

Przekonaj się sam i weź udział. Będzie to wartościowy punkt w Twoim CV.

POLECAMY!!!

Egzamin czeladniczy

Nauka zawodu kończy się egzaminem czeladniczym. Po zdanym egzaminie otrzymasz **świadectwo czeladnicze**, które daje uprawnienia do wykonywania zawodu w kraju i za granicą.

Osoby zainteresowane po złożeniu wniosku mogą uzyskać bezpłatnie w języku polskim i angielskim Europass - Suplement do Świadectwa Czeladniczego, który zawiera opis umiejętności i kompetencji potwierdzonych zdaniem egzaminem.

Kiedy złożyć wniosek o dopuszczenie do egzaminu?

Jeżeli jesteś uczniem klasy III branżowej szkoły I stopnia, składasz wniosek nie później niż trzy miesiące przed zakończeniem szkoły. W przypadku, gdy realizujesz naukę zawodu w systemie pozaszkolnym, składasz wniosek nie później niż trzy miesiące przed zakończeniem nauki zawodu. Koszty związane z przeprowadzeniem egzaminu zdawanego w pierwszym wyznaczonym terminie ponosi pracodawca, może też pokryć koszty egzaminu poprawkowego.

Osoby, które są laureatami ogólnopolskich konkursów zawodowych, mogą być zwolnione ze zdawania jednego z etapów egzaminu.

Jak wygląda egzamin?

Egzamin czeladniczy składa się z dwóch etapów:

PRAKTYCZNEGO

TEORETYCZNEGO

Etap teoretyczny składa się z części pisemnej i ustnej.

Szczegółowe informacje na temat egzaminu oraz informatory egzaminacyjne znajdziesz na stronie internetowej Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.

Pamiętaj!

Chcesz ukończyć szkołę? Jednym z warunków jest konieczność **PRZYSTĄPIENIA DO EGZAMINU** czeladniczego! Na egzaminie (teoretycznym) otrzymasz zaświadczenie o przystąpieniu do egzaminu czeladniczego, które **MUSISZ** dostarczyć do swojej szkoły.

Nie zdałeś egzaminu czeladniczego? Świat się nie zawalił - możesz podejść do egzaminu poprawkowego.

WAŻNE DLA CIEBIE!

- W razie pytań i trudności zawsze możesz zgłosić się do Cechu. Pamiętaj, pracownicy biura służą pomocą.
- Możesz także zwrócić się o pomoc do Wydziału Oświaty Wielkopolskiej Izby Rzemieśniczej w Poznaniu, jesteśmy po to, żeby Cię wesprzeć.
- Nie zapominaj o przepisach, w których znajdziesz informacje o Twoich prawach. Są to:
 - Kodeks Pracy - głównie DZIAŁ IX,
 - rozporządzenie w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania,
 - rozporządzenie w sprawie praktycznej nauki zawodu,
 - rozporządzenie w sprawie egzaminu czeladniczego, egzaminu mistrzowskiego oraz egzaminu sprawdzającego, przeprowadzanych przez komisje egzaminacyjne izb rzemieślniczych.

Mamy nadzieję, że Twoja rzemieślnicza przygoda będzie niezapomniana i zapewni Ci doskonały start do kariery. Nie bój się prosić o pomoc, szukać odpowiedzi, pytać. Życzymy powodzenia, wierzymy w Ciebie i do zobaczenia na egzaminie czeladniczym!!!!

Wielkopolska Izba Rzemieśnicza
w Poznaniu